

Överförmyndarnämnden

Verksamhetsberättelse årsbokslut 2023 (långversion)

Innehållsförteckning

1	Viktiga händelser under 2023	4
2	Ekonomisk sammanfattning	5
3	Prognossäkerhet	6
4	Verksamhetsuppföljning	7
5	Framåtblick.....	9

I Viktiga händelser under 2023

- Överförmyndaren i Österåker har organiserats om till en Överförmyndarnämnd med tre ledamöter. Nämnden har därefter utökats med tre stycken ersättare
- Överförmyndarnämndens ledamöter har genomfört SKRs utbildning för nytillträdda ledamöter i Överförmyndarnämnden
- Ett nytt ärendehanteringssystem har köpts in och satts i drift
- Boken "Gode mannens ABC" har köpts in och delas ut till alla gode män i ett led att fullgöra nämndens utbildningsskyldighet av gode män
- En ärendehanteringsrutin som omfattar hela Överförmyndarnämndens verksamhetsområde har tagits fram
- Överförmyndarnämnden har omarbetat den redovisningsblankett och tillhörande anvisningar som tillsänds ställföreträdare vid anmodan om årsräkning

2 Ekonomisk sammanfattning

Överförmyndarnämnders nettokostnad uppgår till 5,9 mnkr, vilket innebär en negativ avvikelse mot budget om 0,87 mnkr.

Detta beror på en kostnadsökning för ledamöter som har inte budgeterats för 2023. Den negativa avvikelse för de övriga kostnader beror på implementering av den nya systemet "Wärna Go".

2.1 Helårsbokslut

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Budget 2023	Utfall 2023	Budgetavvikelse	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	0	0	0	0
Övriga intäkter	0	9	-9	185
Summa intäkter	0	9	-9	185
- varav interna intäkter				
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-4 856	-5 434	-578	-4 593
Lokalkostnader	-85	-85	0	-83
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Köp av verksamhet	0	0	0	0
Övriga kostnader	-140	-436	-296	-204
Summa kostnader	-5 080	-5 955	-875	-4 880
- varav interna kostnader				
Verksamhetens nettokostnad	-5 080	-5 946	-866	-4 695

3 Prognossäkerhet

Prognosen för avvikelser mot budget inom Överförmyndarnämnden har under 2023 legat mellan 0 tkr och -900 tkr. Avvikelsen mot budget per sista december uppgick till -0,87 mnkr

3.1 Prognossäkerhet

	Prognos
Januari	0
Februari	0
Mars	0
April	0
Maj	0
Juni	0
Juli	0
Augusti	0
September	-535
Oktober	-600
November	-900
Bokslut	-866

4 Verksamhetsuppföljning

I januari 2023 omorganiserades Överförmyndaren i Österåker i Överförmyndarnämnden i Österåker med tre stycken ledamöter. Under våren har nämnden utvidgats med tre stycken ersättare. Inrättandet av en nämnd har inneburit att behov av utbildning för nämndens ledamöter i förmynderskapsrätten har uppstått. Ledamöterna har utöver intern utbildning inom förvaltningen deltagit i Sveriges kommun och Regioner utbildning för nytillträdda ledamöter i Överförmyndarnämnden. Under perioden har två av ledamöterna även deltagit på utbildningsdagarna under den årliga konferensens för Sveriges Överförmyndare. En av ledamöterna har deltagit vid den årliga samverkansträffen med Attunda tingsrätt.

Under året har nätverksgruppen för Överförmyndare i norra Stockholm återuppstått och Överförmyndarenheten har deltagit vid det första mötet. Överförmyndarnämnden har under året meddelat att Österåker kommer att delta i nöjdhetsundersökningen som riktar sig till huvudmän och ställföreträdare i Stockholms län.

Ett nytt ärendehanteringssystem har köpts in under perioden då det tidigare systemet var föråldrat och inte längre erhöll stöd och uppdateringar. Ett nytt ärendehanteringssystem var nödvändigt för att bibehålla kvalitén i verksamheten och uppfylla de krav som ställs på en tillsynsmyndighet som fattar och kommunicerar beslut. Uppdatering av verksamhetssystemet har skett vid tre tillfällen och Överförmyndarenheten har deltagit vid de utbildningstillfällen som erbjudits med anledning av de nya funktionerna i systemet. Enhetens uppfattning är att det gånga året har visat att investeringen i ett nytt ärendehanteringssystem har tjänat myndigheten väl då det numera är betydligt enklare att utöva tillsyn över alla ärenden som förekommer inom Överförmyndarnämndens verksamhetsområde.

Schablonarvudet till gode män för ensamkommande barn har från och med år 2024 ändrats från ett månatligt arvode om 1 000 kr till 30% av det årliga prisbasbeloppet innan uppehållstillstånd och 42% av det årliga prisbasbeloppet efter uppehållstillstånd för tiden som uppdraget avser. Förändringen innebär att arvudet har höjts med 20% efter uppehållstillstånd och 100% innan uppehållstillstånd och motiveras av att en fast summa inte följer den allmänna löneutvecklingen, en negativ avvikelse från den arvodering som sker i till Österåker närliggande kommuner begränsar tillgången på gode män som är villiga att åta sig uppdrag samt att uppdraget kräver betydligt mer arbete av en god man för tiden innan uppehållstillstånd än efter.

Den blankett och de anvisningar som Överförmyndarnämnden tillhandahåller för redovisning av huvudmännens ekonomi har omarbetats. I den nya versionen behöver endast det konto som ställföreträdaren förfogar över redovisas med intäkter och utgifter. Övriga banktillgångar behöver endast anges med saldo vid årets början och slut. Överförmyndarenheten bedömer att

dessa nya rekommendationer kommer innebära tidsbesparing vid granskningen utan att sänka kvalitén då övriga banktillgångar är otillgängliga för ställföreträdaren men ofta på grund av avgifter, räntor eller huvudmannens eget agerande en källa till att siffrorna inte går ihop.

För att förekomma framtida kritik från Länsstyrelsen i ärendehandläggningen har Överförmyndarnämnden beslutat att en ärendehanteringsrutin som täcker hela handläggningen från det att en personakt upprättas till dess att den avslutas ska skapas. En sådan ärendehanteringsrutin har under året upprättats och styr numera enhetens handläggning.

Överförmyndarnämndens ledamöter har deltagit på utbildning som anordnats av Sveriges kommun och Regioner samt föreningen Sveriges Överförmyndare.

4.1 Verksamhetsuppföljning - helårsbokslut

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	Budget 2023	Utfall 2023	Budgetavvikelse	Utfall 2022
Överförmyndaren	-5 080	-5 946	-866	-4 695

5 Framåtblick

En modernisering av lagstiftningen som reglerar förmynderskapsrätten är på väg. Förändringarna innebär bl.a. att kommunens Överförmyndarnämnd att skyldig att utreda och fatta beslut i ärenden om förordnande av gode män. Den överflyttning av utredningsansvaret från tingsrätterna till kommunerna som föreslås i utredningen ställer höga krav på kompetent personal och en förvaltning som förfogar över adekvata resurser då någon statlig kompensation för att kommunerna övertar ansvaret från tingsrätterna inte kan påräknas.

Behov att ytterligare utbildningsinsatser av gode män föreligger.

För att Överförmyndarnämndens ledamöter ska vara fortsatt väl insatta i det utvecklingsarbete som pågår inom Överförmyndarnämndens område är avsikten att Österåker vid framtida nätverksträffar, länsträffar och samverkansmöten ska representeras av deltagare både från Överförmyndarenheten och nämnden.

Under perioden har inga nya mål för Överförmyndarnämnden som ersätter dem som beslutats av den tidigare Överförmyndaren satts upp. Arbete med mål och resultatstyrning för Överförmyndarnämnden pågår.

Förvaltningen har uppmärksammat Överförmyndarnämnden om att det pågår en höjning av det normalarvode som gode män erhåller i sitt arbete som gode män. Vissa till Österåker närliggande kommuner i Stockholms län har höjt grundarvodet för gode män från 20% av det aktuella årets prisbasbelopp till 30% och fler kommuner har förslag på att genomföra liknande höjning. En negativ avvikelse från den arvodering som sker i andra närliggande kommuner i Stockholms län riskerar att försvåra framtida rekrytering av gode män i Österåker kommun. En höjning av normalarvodet skulle innebära en ökad årlig kostnad för Överförmyndarnämnden med ca 0,6 mnkr.

Överförmyndarnämnden behöver ha fortsatt bevakning på utvecklingen i Stockholms län.